

Sygn. akt IV U 687/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2015 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Lipińska

Protokolant: Sylwia Dymańska

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2015 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania S. Ś.

od decyzji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Placówka Terenowa
w T.

z dnia 30 czerwca 2015 roku nr (...)

w sprawie S. Ś.

przeciwko Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Placówka Terenowa
w T.

przy udziale osoby zainteresowanej A. B.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 687/15

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 28 września 2015 r.

Decyzją z dnia 30 czerwca 2015 r., nr (...), Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1, art. 3a, art. 4, art. 5a,

art. 7 i art. 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników

(Dz. U. z 2015 r. poz. 704 ze zm.), stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników dla A. B. w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego, macierzyńskiego

i emerytalno- rentowego jako domownika u swojego wuja S. Ś. od 5 sierpnia 2013 r. do 30 sierpnia 2013 r. i od 14 marca 2014 r. do 12 maja 2015 r. W uzasadnieniu decyzji podano, że od 5 sierpnia 2013 r. do 30 sierpnia 2013 r. A. B. podlegała ubezpieczeniu w ZUS w związku ze skierowaniem przez Powiatowy Urząd Pracy

w D. na szkolenie, staż lub przygotowanie zawodowe, zaś od 14 marca 2014 r. do 12 maja 2015 r. prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą, nie spełniając warunków do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników

jako domownik prowadzący taką działalność na podstawie art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Odwołanie od tej decyzji wniósł S. Ś. domagając się jej zmiany i ustalenia, że od 5 sierpnia 2013 r. do 30 sierpnia 2013 r. i od 14 marca 2014 r. do 12 maja 2015 r. A. B. podlega jako domownik ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie. W uzasadnieniu odwołujący podniósł, że A. B. w okresie od 5 sierpnia 2013 r. do 30 sierpnia 2013 r. nie podlegała ubezpieczeniu w ZUS, ponieważ nie podjęła zatrudnienia. Uczestniczyła jedynie w kursie zorganizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w D., mającym na celu rozwój zawodowy. Wskazał, że przez cały ten okres opłacane były za nią składki do KRUS. Poza tym, decyzją z dnia 18 marca 2014 r. Kasa stwierdziła, że A. B. spełnia warunki do dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Ubezpieczeniu temu powinna zatem podlegać pomimo, że od 14 marca 2014 r. do 12 maja 2015 r. prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą.

W odpowiedzi na odwołanie Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Rolników wniosła o jego oddalenie. W uzasadnieniu podała, że od 5 sierpnia 2013 r. do 30 sierpnia 2013 r. A. B. pobierała stypendium w związku ze skierowaniem przez Powiatowy Urząd Pracy na szkolenie. Taki zaś okres, zgodnie z obowiązującymi przepisami, wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz okresów składkowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. W wymienionym wyżej okresie zainteresowana nie podlegała zatem ubezpieczeniu społecznemu rolników co powoduje, że nie posiada wymaganego przepisami ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników okresu podlegania ubezpieczeniu rolniczemu przed rozpoczęciem prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. W okresie zatem prowadzenia tej działalności zainteresowana podlegała ubezpieczeniom społecznym w ZUS.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Od 22 stycznia 2010 r. A. B. podlegała jako domownik z mocy ustawy ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie.

dowód:

- karta zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego rolników z dnia 10.02.2010 r.- k. 3 akt KRUS,
- decyzja Prezesa KRUS z dnia 10.02.2010 r.- k. 13 akt KRUS,
- częściowo zeznania odwołującego S. Ś.- 00:24:36,

Od 15 marca 2012 r. do 3 marca 2014 r. A. B. po raz siódmy była zarejestrowana jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku w Powiatowym Urzędzie Pracy w D.. Zainteresowana sama zgłosiła się do Urzędu Pracy, ponieważ chciała znaleźć jakieś zatrudnienie. Dlatego też, poprosiła o skierowanie na szkolenie. W dniu 1 sierpnia 2013 r. zainteresowana skierowana została na szkolenie „Kurs specjalisty ds. kadr i płac”, odbywające się w okresie od 5 sierpnia 2013 r. do 30 sierpnia 2013 r. A. B. nie poinformowała w formie pisemnej KRUS, że jest domownikiem i podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników. Interesowała ją tylko możliwość podjęcia pracy i sama z własnej inicjatywy nie dopytywała się w Urzędzie Pracy, czy udział w szkoleniu może spowodować wyłączenie jej z ubezpieczenia społecznego rolników. Zainteresowana wiedziała, że jest objęta ubezpieczeniem społecznym rolników, ponieważ otrzymywała stosowne decyzje z KRUS w tym przedmiocie.

dowód:

- pismo PUP w D. z dnia 18.08.2015 r.- k. 9,
- częściowo zeznania zainteresowanej A. B.- 00:11:00-00:18:18,

W dniu 31 lipca 2013 r. A. B. wypełniła wniosek o skierowanie na szkolenie grupowe organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w D.

z zakresu „Specjalista ds. kadr i płac”. We wniosku tym złożyła oświadczenie, że w okresie ostatnich trzech lat nie uczestniczyła w szkoleniu finansowanym ze środków Funduszu Pracy na podstawie skierowania z Powiatowego Urzędu Pracy. Podając swoje dane osobowe, wskazała na: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres zamieszkania, nr telefonu, wykształcenie (średnie zawodowe), wyuczony zawód (technik ekonomista), zawód najdłużej wykonywany (praca za granicą we Włoszech), posiadane uprawnienia (podstawy obsługi komputera, znajomość języka włoskiego) oraz brak orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. W żadnej części tego wniosku nie podała, że jest domownikiem i podlega ubezpieczeniu społecznemu w KRUS. Zgodnie z opinią doradcy zawodowego o predyspozycjach zawodowych i preferowanym kierunku szkolenia z dnia 31 lipca 2013 r., zawartą we wniosku: klientka wymaga zmiany/podwyższenia/rozszerzenia kwalifikacji zawodowych; szkolenie jest wskazane, ponieważ znacznie zwiększa perspektywę znalezienia zatrudnienia; klientka posiada odpowiednie umiejętności nawiązujące do kierunku szkolenia; preferowany kierunek szkolenia jest zgodny z predyspozycjami zawodowymi. W opinii z dnia 1 sierpnia 2013 r., sporządzonej po przeprowadzonych badaniach lekarskich, a zawartej we wniosku doradca zawodowy podał, że w dniu brak jest ograniczeń i przeciwwskazań do udziału klientki

w preferowanym kursie „Specjalista ds. kadr i płac”. Klientka posiada odpowiednie predyspozycje zawodowe (diagnoza predyspozycji zawodowych). Specjalista ds. rozwoju zawodowego w swojej opinii z tego samego dnia zamieszczonej we wniosku wskazał zaś, że bezrobotna znajduje się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. nie podjęła zatrudnienia po urodzeniu dziecka i długotrwale poszukiwała pracy. Ukończenie szkolenia pozwoli jej zdobyć nowe umiejętności zwiększające szansę na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Stwierdził przy tym, że zasadne jest skierowanie klientki na szkolenie: „Kurs specjalisty ds. kadr i płac”.

dowód:

- kserokopia wniosku o skierowanie na szkolenie grupowe- k. 17-19,

W okresie od 5 sierpnia 2013 r. do 30 sierpnia 2013 r. A. B. uczestniczyła w szkoleniu zorganizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w D. „Kursie specjalisty ds. kadr i płac” i pobrała z tego tytułu stypendium finansowane ze środków Funduszu Pracy.

dowód:

- częściowo zeznania zainteresowanej A. B.- 00:11:00,

Osoba bezrobotna kierowana na szkolenie przez Urząd Pracy otrzymuje do wiadomości i własnoręcznie potwierdza fakt zapoznania się z „prawami i obowiązkami osoby kierowanej na szkolenie”. Dokument ten określa między innymi, że „bezrobotnemu w okresie odbywania szkolenia, na które został skierowany przez starostę przysługuje stypendium finansowane ze środków Funduszu Pracy w wysokości 120% kwoty zasiłku podstawowego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2014 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Osoba bezrobotna kierowana na szkolenie otrzymuje decyzję o przyznaniu jej prawa do stypendium w okresie odbywania szkolenia. Zarówno „prawa i obowiązki osoby kierowanej na szkolenie”, jak i wydawana stronie decyzja nie zawierają informacji o tym, że z tytułu pobierania stypendium będą opłacane składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe. Osoby, które osobiście potwierdzają odbiór przysługującego im świadczenia otrzymują „polecenie wypłaty” z określeniem kwot odprowadzanych na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe.

dowód:

- pismo PUP w D. z dnia 28.09.2015 r.- k. 16,

W dniu 14 marca 2014 r. A. B. rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowanej w formie zryczałtowanej pod firmą (...) A. B. w D.. We wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej z dnia 14 marca 2014 r.

w punkcie 13 dotyczącym „Danych na potrzeby KRUS” zainteresowana wskazała, że chce kontynuować ubezpieczenie społeczne rolników. Z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej odwołująca uzyskała w roku 2014 r. dochód w kwocie 7.657,00 zł. Odpis wniosku o wpis do CEIDG z dnia 14 marca 2014 r. faktu rozpoczęcia prowadzenia przez A. B. działalności gospodarczej od tego dnia wpłynął do KRUS Placówki Terenowej w D. w dniu 17 marca 2014 r.

dowód:

- wniosek o wpis do (...) z dnia 14.03.2014 r.- k. 21-22 akt KRUS,
- zaświadczenie Naczelnika US w D. z dnia 21.04.2015 r.- k. 30 akt KRUS,
- częściowo zeznania zainteresowanej A. B.- 00:23:35,

Decyzją z dnia 18 marca 2014 r. Prezes KRUS stwierdził spełnianie przez A. B. warunków do dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników po podjęciu pozarolniczej działalności gospodarczej i wynikający z powyższego obowiązek opłacania przez rolnika składki podstawowej na ubezpieczenie emerytalno- rentowe w podwójnej wysokości.

dowód:

- decyzja Prezesa KRUS z dnia 18.03.2014 r.- k. 24 akt KRUS,

Z dniem 12 maja 2015 r. A. B. zaprzestała prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Odpis wniosku o wpis do CEIDG z dnia 12 maja 2015 r. daty zaprzestania prowadzenia przez zainteresowaną działalności gospodarczej wpłynął do KRUS Placówki Terenowej w D. w dniu 13 maja 2015 r.

dowód:

- wniosek o wpis do CEIDG z dnia 12.05.2015 r.- k. 34-35 akt KRUS,

Decyzją z dnia 15 maja 2015 r. Prezes KRUS stwierdził, że w związku z zaprzestaniem prowadzenia przez A. B. pozarolniczej działalności gospodarczej i wobec dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, z dniem 1 czerwca 2015 r. ustaje obowiązek odwołującego opłacania podstawowej miesięcznej składki w podwójnej wysokości na ubezpieczenie emerytalno- rentowe.

dowód:

- decyzja Prezesa KRUS z dnia 15.05.2015 r.- k. 37 akt KRUS,

W dniu 29 maja 2015 r. wpłynęło do KRUS Placówka Terenowa w D. pismo ZUS Oddział w T., w którym poinformowano, że A. B. figuruje w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS jako zgłoszona do ubezpieczeń społecznych z tytułu pobierania stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego, tj. od 5 sierpnia 2013 r. do 30 sierpnia 2013 r.

W związku z tą informacją, w dniu 18 czerwca 2015 r. wszczęte zostało z urzędu postępowanie w sprawie ustalenia zasadności podlegania przez A. B. ubezpieczeniu społecznemu rolników. W zawiadomieniu o wszczęciu postępowania skierowanym do zainteresowanej podano, że z pozyskanych informacji wynika, iż w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w/w powinna być ubezpieczona

w ZUS w związku z niespełnieniem warunków wynikających z art. 5a ustawy z dnia

20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników z powodu braku wymaganego okresu ciągłości ubezpieczenia przypadającego bezpośrednio przed rozpoczęciem prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

dowód:

- pismo KRUS z dnia 17.05.2015 r.- k. 43 akt KRUS,
- zawiadomienie o wszczęciu postępowania z dnia 18.06.2015 r.- k. 45 akt KRUS,

Zaskarżoną decyzją z dnia 30 czerwca 2015 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników dla A. B. w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego, macierzyńskiego i emerytalno- rentowego od 5 sierpnia 2013 r. do 30 sierpnia 2013 r. i od 14 marca 2014 r. do 12 maja 2015 r. jako domownika u swojego wuja S. Ś.. W uzasadnieniu decyzji podano, że od 5 sierpnia 2013 r. do 30 sierpnia 2013 r. A. B. podlegała ubezpieczeniu w ZUS w związku ze skierowaniem przez Powiatowy Urząd Pracy w D. na szkolenie, staż lub przygotowanie zawodowe, zaś od 14 marca 2014 r. do 12 maja 2015 r. prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą, nie spełniając warunków do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników jako domownik prowadzący taką działalność na podstawie art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

dowód:

- decyzja Prezesa KRUS z dnia 30.06.2015 r.- k. 49 akt KRUS,

W decyzjach Prezesa KRUS o objęciu A. B. ubezpieczeniem społecznym rolników i ustaniu obowiązku opłacania podstawowej miesięcznej składki

w podwójnej wysokości na ubezpieczenie emerytalno- rentowe znajduje się pouczenie, że rolnik jest zobowiązany, nie czekając na wezwanie, w ciągu 14 dni, informować Kasę

o okolicznościach mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu i o zmianach tych okoliczności (np. podjęcie pracy lub pozarolniczej działalności gospodarczej, co rodzi obowiązek podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu). W decyzji stwierdzającej spełnienie przez A. B. warunków do dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników po podjęciu pozarolniczej działalności gospodarczej zawarto podobne pouczenie, a mianowicie o tym, że rolnik jest obowiązany, nie czekając na wezwanie, w ciągu 14 dni, informować Kasę o okolicznościach mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu

i o zmianach tych okoliczności. W decyzjach tych jako adresata oznaczano odwołującego S. Ś.. W związku z tym, że zainteresowana mieszkała pod jednym dachem

z odwołującym, otrzymywała od niego te decyzje celem zapoznania się z ich treścią. Odwołujący robi tak dalej, pomimo, że nie mieszka już z zainteresowaną. Odwołujący wiedział, że zainteresowana uczestniczy w szkoleniu zorganizowanym przez Urząd Pracy, ale nie wiedział, że otrzymała z tego tytułu stypendium. Odwołujący nie pytał w siedzibie Placówki Terenowej KRUS, czy szkolenie domownika organizowane przez PUP rodzi jakieś konsekwencje w kwestii podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przez tego domownika.

dowód:

- częściowo zeznania odwołującego S. Ś.- 00:24:36-00:30:39,

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów oraz częściowo zeznania zainteresowanej i odwołującego.

Sąd pozytywnie ocenił dowody z dokumentów, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości, zaś ich treść i forma nie były kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich, jakie należałoby uwzględnić z urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego.

Zeznaniom stron zainteresowanej A. B. i odwołującego S. Ś. Sąd odmówił waloru wiarygodności w części, w jakiej wynikało z nich, iż zainteresowana zgłosiła w Powiatowym Urzędzie Pracy w D., że jest domownikiem i nie miała wiedzy o tym, że udział w szkoleniu może spowodować wyłącznie jej z ubezpieczenia społecznego rolników. W tej części zeznania są nielogiczne, sprzeczne

z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Wniosek taki potwierdza chociażby to, że we wniosku o skierowanie na szkolenie grupowe brak jest jakiegokolwiek informacji o tym, aby A. B. była domownikiem i podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników

w KRUS. Również z opinii doradcy zawodowego i specjalisty ds. rozwoju zawodowego, którzy wypełniali ten wniosek, nie wynika, aby zainteresowana była w przeszłości rolnikiem. W aktach sprawy brak jest jakiegokolwiek dokumentu potwierdzającego, aby zainteresowana występowała do kogokolwiek z prośbą o udzielenie informacji, czy udział w szkoleniu może spowodować negatywne dla niej skutki jako osoby podlegającej ubezpieczeniu w KRUS. Mało tego, zainteresowana przyznała w swoich zeznaniach, że nie zwracała się do Urzędu Pracy w formie pisemnej w tej sprawie, tylko zgłosiła się tam osobiście, interesowała ją tylko możliwość podjęcia pracy i sama z własnej inicjatywy nie dopytywała się, czy udział

w jakimś szkoleniu spowoduje wyłączenie jej z ubezpieczenia społecznego rolników. Zdaniem Sądu, niewiarygodne były przy tym twierdzenia zainteresowanej, że nie zapoznawała się z treścią decyzji wydawanych w jej sprawie przez Kasę. Odwołujący wyraźnie bowiem zaznaczył, że przekazywał decyzje A. B., aby mogła zapoznać się z ich treścią, a ta okoliczność tę potwierdziła. Mając średnie wykształcenie

i zawód technika ekonomisty zainteresowana powinna zresztą zdawać sobie sprawę ze skutków, jakie mogą dla niej wyniknąć w związku z podjęciem aktywności w Urzędzie Pracy. O tym, że zeznania A. B. były częściowo niewiarygodne świadczy również to, że słuchana przed Sądem podała, iż prowadziła co prawda działalność gospodarczą, ale nie pamięta od kiedy i jak długo. Nawet przy braku należytej staranności osoba zdrowa,

z wykształceniem technicznym ekonomicznym, informacje takie posiada, zwłaszcza, gdy dotyczą one, jak w tej sprawie, nieodległej przeszłości, bo jak wskazują dokumenty w postaci wniosków o wpis do CEIDG, działalność gospodarczą zainteresowana prowadziła od

14 marca 2014 r. do 12 maja 2015 r. W pozostałej części, zeznania zainteresowanej

i odwołującego zasługiwały na walor wiarygodności, ponieważ korespondowały z treścią zgromadzonych w sprawie dokumentów.

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Odwołanie od zaskarżonej decyzji z dnia 30 czerwca 2015 r., w świetle ustalonego stanu faktycznego i obowiązujących przepisów prawa, nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zaskarżoną decyzją z dnia 30 czerwca 2015 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników dla A. B. w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego, macierzyńskiego i emerytalno- rentowego jako domownika u swojego wuja S. Ś. w dwóch okresach: od 5 sierpnia 2013 r. do 30 sierpnia 2013 r. i od 14 marca 2014 r. do 12 maja 2015 r.

Pierwszy z wymienionych przedziałów czasowych to okres odbywania przez zainteresowaną A. B. szkolenia zorganizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w D., za które wypłacono jej stypendium finansowane ze środków Funduszu Pracy. Z informacji pozyskanych od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. i Powiatowego Urzędu Pracy w D. wynika, że za okres ten zostały odprowadzone składki do ZUS. Jest to więc okres podlegania przez A. B. innemu niż rolnicze ubezpieczeniu społecznemu.

Ubezpieczeniem społecznym w KRUS podlega z mocy ustawy rolnik bądź też domownik. Zainteresowana A. B. podlegała tym ubezpieczeniom począwszy od dnia 22 stycznia 2010 r. jako domownik.

Zarówno przepis art. 7, jak i art. 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015 r. poz. 704 ze zm.) stanowi o podleganiu ubezpieczeniom z mocy ustawy przy spełnieniu przesłanek wymienionych w tych przepisach. Decyzje stwierdzające podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników bądź ustanie tego ubezpieczenia mają charakter deklaratoryjny.

Przepisy powołanej wyżej ustawy nie mają zastosowania do osoby, która podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu, ma ustalone prawo do emerytury lub renty albo ustalone prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Przez „inne

ubezpieczenie społeczne”, zgodnie z art. 6 pkt 12 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, rozumie się obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych lub zaopatrzenie emerytalne określone w odrębnych przepisach, zaś przez „osobę podlegającą innemu ubezpieczeniu społecznemu”, stosownie do treści art. 6 pkt 13 ustawy- osobę podlegającą obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych lub objętą przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym.

Z mocy przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149 ze zm.), okresy pobierania zasiłku i stypendium przyznanych na podstawie art. 41 ust. 1 wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz okresów składkowych w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 79 ust. 1 tej ustawy). Okres pobierania stypendium to okres równoważny zatrudnieniu. Powinien być zatem traktowany na równi z zatrudnieniem pracowniczym przy ustalaniu np. stażu pracy koniecznego do przyznania dodatku za wysługę lat, nagrody jubileuszowej oraz innych składników płacowych i świadczeń uzależnionych od pracowniczego stażu pracy.

W związku z tym, że okres pobierania stypendium traktowany jest na równi z zatrudnieniem pracowniczym, za okres ten odprowadzane są składki do ZUS.

Stypendium finansowane ze środków Funduszu Pracy, jak stanowi art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przysługuje bezrobotnemu w okresie odbywania szkolenia, na które został skierowany przez starostę. Przez stypendium, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 35 tej ustawy, rozumie się kwotę wypłacaną z Funduszu Pracy bezrobotnemu lub innej uprawnionej osobie w okresie odbywania szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, studiów podyplomowych, stażu oraz w okresie nauki w szkole ponadgimnazjalnej albo w szkole wyższej, gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych.

Z brzmienia przepisów art. 7 i art. 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników wynika, że w takich sprawach jak ta istotne jest badanie, czy dana osoba spełnia wszystkie przesłanki wymienione w tych przepisach, pozwalające na stwierdzenie, że podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy, natomiast to, czy osoba ta ma świadomość, czy nie, że podjęcie aktywności zawodowej może spowodować wyłączenie jej z ubezpieczenia rolniczego, nie ma większego znaczenia.

Przepisy ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, podobnie jak pozostałe przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych, mają charakter bezwzględnie obowiązujący. Powinny być zatem wykładane ściśle, co oznacza prymat dyrektyw wykładni językowej w odniesieniu do pozostałych metod wykładni, w tym wykładni systemowej i wykładni historycznej lub celowościowej.

W toku niniejszego postępowania zainteresowana podniosła, iż przed kursem zgłosiła w Powiatowym Urzędzie Pracy, że jest domownikiem i podlega ubezpieczeniu w KRUS, jednak po otrzymaniu skierowania na szkolenie nikt nie powiedział jej, że udział w tym szkoleniu spowoduje wyłączenie jej z ubezpieczenia społecznego rolników.

W aktach sprawy brak jest jakiegokolwiek dowodu na to, że przed otrzymaniem skierowania na szkolenie, czy później zainteresowana informowała kogokolwiek o tym, że jest domownikiem i podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników. Danych takich nie zawarła we wniosku o skierowanie na szkolenie grupowe z dnia 31 lipca 2013 r. We wniosku tym wskazała tylko na: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres zamieszkania, nr telefonu, wykształcenie (średnie zawodowe), wyuczony zawód (technik ekonomista), zawód najdłużej zawód (praca za granicą we Włoszech), posiadane uprawnienia (podstawy obsługi komputera, znajomość języka włoskiego) oraz brak orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W zeznaniach swoich zainteresowana podała zresztą, że nie zwracała się pisemnie do Powiatowego Urzędu Pracy w tej sprawie, w Urzędzie była osobiście, interesowała ją wówczas tylko możliwość podjęcia pracy i sama z własnej inicjatywy nie dopytywała się, czy udział w szkoleniu spowoduje wyłączenie jej z ubezpieczeń społecznych.

Decyzje, jakie wydawane były przez Prezesa KRUS o objęciu A. B. ubezpieczeniem społecznym rolników i ustaniu obowiązku opłacania podstawowej miesięcznej składki w podwójnej wysokości na ubezpieczenie emerytalno- rentowe zawierają pouczenie, że rolnik jest zobowiązany, nie czekając na wezwanie, w ciągu 14 dni, informować Kasę o okolicznościach mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu

i o zmianach tych okoliczności (np. podjęcie pracy lub pozarolniczej działalności gospodarczej, co rodzi obowiązek podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu).

W decyzji zaś stwierdzającej spełnienie przez zainteresowaną warunków do dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników po podjęciu pozarolniczej działalności gospodarczej zawarto pouczenie o tym, że rolnik jest obowiązany, nie czekając na wezwanie, w ciągu 14 dni, informować Kasę o okolicznościach mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu i o zmianach tych okoliczności. W pouczeniach jest mowa o wszelkich okolicznościach, które rodzą obowiązek podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu.

W dwóch pierwszych przypadkach tylko przykładowo wskazano na zatrudnienie. Z treścią wszystkich tych decyzji A. B. zapoznawała się osobiście, co przyznała przed Sądem słuchana w charakterze strony.

Cały obowiązek informacyjny spoczywa zatem na rolniku i domowniku.

To, że w wypełnieniu wniosku o skierowanie na szkolenie grupowe brał udział doradca zawodowy, co wynika z jego treści, niczego w tej kwestii nie zmienia. Wszak doradca ten oceniał tylko predyspozycje zawodowe zainteresowanej i celowość skierowania jej na kurs o preferowanym kierunku. W opinii doradcy stwierdził, że: klientka wymaga zmiany/podwyższenia/rozszerzenia kwalifikacji zawodowych, szkolenie jest wskazane, ponieważ znacznie zwiększa perspektywę znalezienia zatrudnienia, klientka posiada odpowiednie umiejętności nawiązujące do kierunku szkolenia, a preferowany kierunek szkolenia jest zgodny z predyspozycjami zawodowymi. W opinii po przeprowadzonych badaniach lekarskich wskazał zaś, że brak jest ograniczeń i przeciwwskazań do udziału klientki w preferowanym kursie „Specjalista ds. kadr i płac”. Podał, że klientka posiada odpowiednie predyspozycje zawodowe (diagnoza predyspozycji zawodowych). Opis ten znajduje się w części wniosku dotyczącej opinii doradcy zawodowego po przeprowadzonych badaniach lekarskich.

Zgłaszając chęć uczestnictwa w szkoleniu i wypełniając wniosek zainteresowana występowała jako osoba bezrobotna. W żadnej części wniosku nie podała, że jest domownikiem i podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w KRUS. Specjalista

ds. rozwoju zawodowego wypełniając wniosek zawarł w nim zresztą adnotację o tym, że bezrobotna znajduje się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. nie podjęła zatrudnienia po urodzeniu dziecka i długotrwale poszukiwała pracy. Zaznaczył przy tym, że ukończenie szkolenia pozwoli klientce zdobyć nowe umiejętności zwiększające szansę na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w związku z czym zasadne jest skierowanie jej na szkolenie: „Kurs specjalisty ds. kadr i płac”.

W dniach 31 lipca- 1 sierpnia 2013 r. zainteresowana nie prowadziła jeszcze działalności gospodarczej, a zatem nie miała powodu, aby czynić o tym jakieś adnotacje we wniosku.

Brak jest przy tym jakichkolwiek dowodów na to, że zainteresowana podjęła jakieś próby pozyskania informacji, jaki skutek w jej sytuacji może odnieść uczestnictwo w kursie zorganizowanym przez Powiatowy Urząd pracy i wypłata stypendium finansowanego ze środków Funduszu Pracy.

Biorąc pod uwagę, że decyzje stwierdzające podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy mają charakter deklaratoryjny, w związku z czym należy badać przesłanki podlegania temu ubezpieczeniu przez daną osobę, a przepisów ustawy z dnia

20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników nie stosuje się do osoby, która podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu, ma ustalone prawo do emerytury lub renty albo ustalone prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, to słusznie zaskarżoną decyzją wyłączono zainteresowaną A. B. z ubezpieczenia społecznego rolników w okresie podlegania ubezpieczeniu w ZUS z tytułu uczestnictwa w szkoleniu zorganizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy i pobraniu za ten okres stypendium, o którym mowa w art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Konsekwencją tego, że od 5 sierpnia 2013 r. do 30 sierpnia 2013 r. zainteresowana nie podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników w KRUS jest to, że w momencie rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, co miało miejsce w dniu 14 marca 2014 r., nie legitymowała się co najmniej trzyletnim okresem nieprzerwanego podlegania ubezpieczeniu rolniczemu w pełnym zakresie z mocy ustawy przed tą datą. Jest to tymczasem jeden z warunków koniecznych, aby rolnik czy domownik, który rozpoczyna prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej nadal podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników w KRUS. Z treści art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników wyraźnie bowiem wynika, że rolnik lub domownik, który podlegając ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy nieprzerwanie przez co najmniej 3 lata, rozpocznie prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej lub rozpocznie współpracę przy prowadzeniu tej działalności, podlega nadal temu ubezpieczeniu w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy przy prowadzeniu tej działalności, jeżeli spełnia jednocześnie warunki wymienione w punktach od 1 do 5 tego ustępu. Również ten przepis ma charakter bezwzględnie obowiązujący.

W tym stanie rzeczy uznać należało, że zaskarżona decyzja z dnia 30 czerwca 2015 r. jest słuszna. Odwołanie od tej decyzji jako nieuzasadnione należało zatem oddalić.

Uwzględniając powyższe, na mocy powołanych wyżej przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.